

ето на протестантските църкви – адвентисти, петдесетници, Българската божия църква, евангелисти и т.н.

През последното десетилетие на ХХ век все повече цигани/ роми заявяват, че са в контакти с представители на протестантизма, проповядващи нетрадиционни разновидности на християнството. Мисионерите им успяват да привлекат към своите идеи и църкви както цигани християни, така цигани мюсюлмани. Опитват се да си намерят ниша, да спечелят по-голям брой вярващи и да имат доминираща роля в махалата. Всички протестантски движения регистрират и свои цигански/ ромски църкви. За да съществуват като отделна религиозна структура, циганските/ ромските пастори узаконяват молитвени домове, които управляват. Така се формират цигански църкви по групова принадлежност. Те се явяват форма на вътрешно-групово самоуправление.

Циганските/ ромските църкви се ръководят от пастори, избрани от собствена среда. В един от молитвените домове (с. Трояново, Бургаско) мъжът и неговата съпруга официално се ръкополагат от главния пастор на централната църква в Бургас за проповедници със статут на дякон и дяконица. Някои евангелски църкви се оглавяват само от жени пасторки (с. Равнец, Бургаско; с. Калитиново, Старозагорско, гр. Койнаре). Като институция протестантската църква разрешава жени да бъдат ръководители на молитвените домове или да управляват заедно със своите съпрузи. В повечето случаи жените не се ръкополагат официално. Ръкополагат се техните мъже, но с умения и находчивост циганките/ ромките се налагат като ръководителки и общността ги приема. В църквите касиери, ръководители на женски събрания и неделните учители обикновено също са жени (Славкова 2005: 288-289; Славкова 2007: 100-112).

Процесът на преминаване от една вяра в друга завършва с публично кръщение. То символизира смъртта на стария живот, опрощаване на греховете чрез използването на вода и отхвърлянето на всички изкушения на света. Извършва се в близък естествен водоизточник или в специален басейн в молитвения дом.

Евангелската църква поощрява вярващите да водят скромен живот, лансира семеен модел, доминиран от мъжа. На жените помага да решат поне част от проблемите си – бедност, алкохолизъм на мъжете, домашно насилие, скандали. „Църквата ме промени много. Аз да си призная преди бях много лоша жена. За най-малкото се карах с моите съседи, виках и ги обиждах. Сега благодарение на Бог и на църква се промених и се смирих. Това, което не ми харесва, е че вътре в църквата сме сестри и братя, а като излезем навънка всичко се забравя” (ж., 57 г., София) (цит. по Петрова, Антонова, Пенчева 2004: 101). „В Божията